

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму

_____ доц. Холявка В. З.

«_____» _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України та української культури підготовки бакалаврів

спеціальності 6.010203 – фізична реабілітація

(Шифр за ОПП _____)

Львів – 2015

РОЗРОБНИКИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ: професор кафедри гуманітарних дисциплін, канд. іст. наук Полянський О.А.; доцент кафедри олімпійської освіти, канд. мистецтвознавства Падовська О.М.

Протокол № 1 від «31» серпня 2015 року

Завідувач кафедри
гуманітарних дисциплін канд.іст.
наук, професор_____Полянський О.А.

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету туризму

Протокол № 1 від «6» жовтня 2015 року

Голова вченої ради факультету туризму_____доц. Холявка В.З.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 0102 – фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	Нормативна)	
Модулів – 2	Спеціальність 6.010203 «Фізична реабілітація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		I-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		II-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 4 - самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		60 год.	
		Семінарські	
		60 год.	
		Практичні	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: екзамен			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 120:60
- для заочної форми навчання

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами; ознайомленні студентів з основами сучасних підходів до історії національної культури, процесами її історичного розвитку та найбільш значними здобутками, формування системи знань про історичну та соціально-економічну обумовленість художньо-культурологічних процесів в Україні з найдавніших часів до початку ХХІ ст., розуміння пріоритетності таких знань.

Завдання дисципліни полягають в теоретичній і практичній підготовці студентів до застосування базових принципів, категорій, процесів, методів та інструментів сучасної концепції розвитку національної культури, розумінні студентами історичних процесів минулого для вироблення дієвих напрямних та гуманістичних культурних орієнтацій у непростій історії сьогодення; узагальненні досвіду національного державотворення, традицій української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження; розкритті історії суспільно-політичних та соціально-економічних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст та організаційні форми, визначити місце і роль в українській історії видатних історичних осіб; висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок із світовою культурою; показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

предмет, зміст і завдання «Історії України та української культури», як навчальної дисципліни, важливі теоретичні засади курсу та сучасний (основний) понятійний апарат; загальновідомих представників у різних галузях культуротворчої діяльності, чий програмні твори стали національним надбанням України; сутність феномену української культури як ключової сфери суспільної свідомості; знати основні праці вітчизняних і зарубіжних істориків, присвячених актуальним проблемам історії України.

вміти:

трактувати культурні процеси розвитку української нації на зрізі основних епох; на основі визначення закономірностей стилістики мистецьких мов аналізувати український етнонаціональний простір; характеризувати нові тенденції в розвитку і функціонуванні української культури на основі їх співставлення із світовими; в умовах полівимірності культури застосовувати методологічні засади аналізу культурних явищ у повсякденній практиці для вироблення лінії особистої поведінки; на основі методів наукового пошуку опанувати новітні історичні концепції. оволодіти сучасними методами історичного пізнання, історичним термінологічно-понятійним апаратом; зрозуміти сутність, природу та генезис історичних явищ, вміти здійснювати їх аналіз та узагальнення, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і процесів; виважено оцінювати роль суб'єктивних і об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах вітчизняної історії.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Історія української культури

Змістовий модуль 1. *Вступ до «Історії української культури»*

ТЕМА 1. Історія української культури як навчальна дисципліна.

ТЕМА 2. Генеза української культури.

Змістовий модуль 2. Індивідуалізовані риси й жанри української культури в їх історичному становленні.

ТЕМА 3. Українське народознавство.

ТЕМА 4. Духовна культура України: школа, освіта, наука.

ТЕМА 5. Літературний процес в Україні від давнини до сучасності.

ТЕМА 6. Художня культура України.

ТЕМА 7. Музичне і театральне мистецтво в Україні: призначення в становленні й трансляції національної культури.

ТЕМА 8. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи.

МОДУЛЬ 2. Історія України

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1 Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України

ТЕМА 2. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)

ТЕМА 3. Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба

ТЕМА 4. Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави

ТЕМА 5. Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини

ТЕМА 6. Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 7. Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності

ТЕМА 8. Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу

ТЕМА 9. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)

ТЕМА 10. Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х ст. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку

ТЕМА 11. Україна на шляху до незалежності (середина 80-х ст. XX ст. – 2015 р.)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин*											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	с	інд	с.р.	л		П	С	Інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. Історія української культури												
Змістовий модуль 1. Вступ до «Історії української культури»												
ТЕМА 1. Історія української культури як навчальна дисципліна і	16	4		2		10						
ТЕМА 2. Генеза української культури	14	2		4		8						

Разом за змістовим модулем 1	30	6		6		18							
Змістовий модуль 2. Індивідуалізовані риси й жанри української культури в їх історичному становленні.													
ТЕМА 3. Українське народознавство	12	4		4		4							
ТЕМА 4. Духовна культура України: школа, освіта, наука.	10	4		4		2							
ТЕМА 5. Літературний процес в Україні від давнини до сучасності.	10	4		4		2							
ТЕМА 6. Художня культура України.	12	6		4		2							
ТЕМА 7. Музичне і театральне мистецтво в Україні: призначення в становленні й трансляції національної культури.	10	4		4		2							
ТЕМА 8. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи.	6	2		4									
Разом за змістовим модулем 2	60	24		24		12							
Разом за модулем 1	90	30		30		30							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
МОДУЛЬ 2. Історія України													
Змістовий модуль 1.													
ТЕМА 1. Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України	8	4	-	2		2							
ТЕМА 2. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)	6	2	-	2		2							
ТЕМА 3. Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба	6	2	-	2		2							
ТЕМА 4. Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави	8	2	-	2		4							

ТЕМА 5. Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини	12	4	-	4	4						
ТЕМА 6. Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)	10	4		4	2						
Разом за змістовим модулем 1	50	18	-	16	16						
Змістовий модуль 2											
ТЕМА 7. Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності	12	4	-	4	4						
ТЕМА 8. Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу	6	2	-	2	2						
ТЕМА 9. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)	8	2	-	2	4						
ТЕМА 10. Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х ст. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку і	8	2	-	4	2						
ТЕМА 11. Україна на шляху до незалежності (середина 80-х ст. XX ст. – 2015 р.)	6	2		2	2						
Разом за змістовим модулем 2	40	12	-	14	14						
Усього годин за модулем 2	90	30	-	30	30						
РАЗОМ I +II	180	60		60	60						

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (МОДУЛЬ 1. Історія української культури)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	«Історія української культури» як наукова та навчальна дисципліна та її місце в системі гуманітарних наук	2
2	Генеza української культури: проблеми виникнення, становлення та утвердження	2
3	Інтегральні символи української культури	2
4	Звичаї, обряди та побут українського народу	2
5	Українське народознавство в музейних колекціях	2

6	Феномен духовної культури України.	2
7	Монастирі та Лаври як центри української релігійної духовності	2
8	Історія розвитку української літератури	2
9	Українська преса: історія становлення і розвитку	2
10	Художня культура України	2
11	Архітектурне зодчество України	2
12	Образотворче мистецтво України	2
13	Музична культура і сценічна образотворчість в Україні.	2
14	Кіно- та телемистецтво України: становлення і розвиток.	2
15	Культура України на сучасному етапі становлення та утвердження державності	2
МОДУЛЬ 1.		30

(МОДУЛЬ 2. Історія України)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України	2
2	Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)	2
3	Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба	2
4	Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави	2
5	Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини	4
6	Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)	4
7	Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності	4
8	Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу	2
9	Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)	2
10	Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х ст. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку	4
11	Україна на шляху до незалежності (середина 80-х ст. XX ст. – 2015 р.)	2
МОДУЛЬ 2.		30
РАЗОМ		60

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(не передбачено)

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

(не передбачено)

8. САМОСТІЙНА РОБОТА*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Історія української культури		
1	Культурологічні теорії в Україні	10
2	Джерела формування української культури	8
3	Український культурний архетип	4
4	Історичний шлях національної освіти в Україні	2
5	Основні етапи становлення української літератури: націє творчий контекст	2
6	Національна мова української образотворчості: напрямки, школи, персоналії	2
7	Становлення і розвиток української музики й театру	2
МОДУЛЬ 1		30
МОДУЛЬ 2. Історія України		
1	Етнічні переоформлення на українських землях в доісторичний період.	2
2	Київська Русь і Галицько-Волинська держава в історії України	2
3	Посилення польської експансії на українські землі. Польсько-литовські унії та їх наслідки для українського народу. Місце і роль українського козацтва та Запорозької Січі в боротьбі за українську державність	2
4	Козацько-гетьманська держава середини XVII ст.: соціальна структура, політико-адміністративний устрій та економічна політика	4
5	Українсько-російсько-відносини другої половини XVII – XVIII ст.: від обмеження державного суверенітету до ліквідації української автономії	4
6	Суспільно-політичний рух й національне відродження в Україні наприкінці XVIII на початку XX ст. Українці в роки Першої світової війни	2
7	Друга українська національна революція 1917–1921 рр. Гетьманська держава та Директорія УНР	4
8	Утвердження тоталітарного режиму в Україні. Його суть та механізми реалізації.	2
9	Українське питання напередодні та в початковий період війни. Оформлення нового політико-правового статусу Західної України.	4
10	Опозиційний рух у 60-80-х роках. Новітня русифікація та її наслідки в Україні	2
МОДУЛЬ 2		30
Разом		60

* - самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу і підготовку до семінарських та практичних занять

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

МОДУЛЬ 1. Історія української культури

1. Поняття національної культури, її особливості та місце у світовій культурі.
2. Феномен української культури: самобутність, провідні тенденції, знаки і символи
3. Українська наукова думка про сутність культури та культурно-історичний процес на українських землях.
4. Основні етапи зародження, становлення та розвитку українського народознавства.
5. Особливості розвитку, основні етапи та стилі в українській культурі
6. Духовна культура України та її особливості: національна символіка, усна народна творчість
7. Народні знання, світоглядні уявлення, вірування та мораль українців.
8. Античні традиції в культурному просторі України
9. Мова та культура: проблеми двомовності (білінгвізму) та суржику.
10. Культура стародавніх слов'ян. Язичницькі вірування.
11. Місце і роль християнства у становленні та розвитку української культури.
12. Братства та їх роль у розвитку української культури.
13. Освітньо-наукові центри України: академії, університети.
14. Народна архітектура в Україні: поселення, житло, дерев'яна церковна архітектура.
15. «Просвіта», НТШ, «Рідна школа» та їх роль у розвитку української культури.
16. Українська кам'яна церковна архітектура: собори Київської Русі, середньовічні храми.
17. Християнське мистецтво: український іконопис X-XX ст.
18. Зародження та становлення українського театрального мистецтва. Вертеп, шкільна драма.
19. Сучасне українське театральне мистецтво: драматургія, театр, режисура. Львів театральний.
20. Початки українського книгодрукування та мистецтво оформлення книги.
21. Українська скульптура: від давнини до сучасності.
22. Промисли та ремесла в Україні.

МОДУЛЬ 2. Історія України

1. Визначте місце і роль в історії України трипільської культури.
2. З'ясуйте проблему походження українського народу, становлення його державності та національно-державницької символіки.
3. Визначте місце і роль Київської Русі та Галицько-Волинського князівства в історії України.
4. З'ясуйте суть норманської та антинорманської теорій.
5. Чому після занепаду Києва саме Галицько-Волинське князівство продовжило існування державної організації українського народу?
6. Загарбання українських земель і поділ їх іноземними державами у XIV-XVI ст.: випадковість чи закономірність?
7. Чи були в Люблінській унії 1596 р. якісь позитивні сторони для України?
8. Чи було закономірним укладення Берестейської унії 1596 р. і як вона була сприйнята в Україні?

9. Проаналізуйте за працею О. Бойка «Історія України» (К., 2007. – С. 126-127) версії походження козацтва. Порівняйте їх з концепцією Н. Яковенко – «Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України» (К., 2005. – С. 177-182).
10. Чому Запорозьку Січ називали Козацькою Християнською Республікою?
11. Яку роль в історії України відіграли українське козацтво та Запорозька Січ?
12. Які обставини об'єктивного та суб'єктивного характеру сприяли тому, що Б. Хмельницький взяв на себе ініціативу і керівництво збройною боротьбою українського народу за його незалежність?
13. Охарактеризуйте військово-політичну еліту української держави середини XVII ст.
14. Чому Україна в складі Російської держави не мала перспектив політичного, соціально-економічного та духовно-культурного розвитку?
15. Чому другу половину XVII ст. в історії України називають добою Руїни?
16. Багато хто вважає, що укладення між Росією і Польщею Віленського (1656 р.), Андрусівського (1667 р.) перемир'я та Вічного миру (1686 р.) є зрадою Московщиною України. Висловіть свій погляд на цю проблему й обґрунтуйте його.
17. Визначте місце і роль в історії України гетьманів: Івана Виговського, Петра Дорошенка, Івана Мазепи.
18. В чому полягала колоніальна антиукраїнська політика російської імперії щодо України у другій половині XVII–XVIII століттях?
19. Які наслідки для України мала ліквідація російським самодержавством Гетьманщини (1764 р.) та Запорозької Січі (1775 р.)?
20. Доведіть або спростуйте тезу про те, що політика Російської імперії щодо України наприкінці XVIII – на початку XX ст. була шовіністично-централізаторською, антиукраїнською.
21. Порівняйте політичне й соціально-економічне становище східно і західноукраїнських земель в складі Російської імперії та Австро-Угорської монархії.
22. Проаналізуйте основні досягнення українського національного руху в час революції 1848 р.
23. В чому полягали особливості становища України під час Першої світової війни?
24. Яку роль в історії України відіграли Українські Січові стрільці?
25. Доведіть або спростуйте тезу про те, що наприкінці 1917 – на початку 1918 р. мала місце збройна інтервенція Радянської Росії проти Української Народної Республіки.
26. Визначте причини поразки Української Центральної Ради.
27. Охарактеризуйте досягнення і прорахунки Гетьманської держави Павла Скоропадського.
28. Чому у 1917-1921 рр. одночасно існувало кілька держав: Українська Народна Республіка, Українська Соціалістична Радянська Республіка, Західно-Українська Народна Республіка?
29. Масові політичні репресії більшовицького режиму в Україні: закономірність чи випадковість?
30. Чому події 1932–1933 рр. можна вважати голодомором і геноцидом проти українського народу?
31. Зробіть порівняльну характеристику політичного, соціально-економічного та духовно-культурного становища українських земель у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини.
32. Визначте основні програмні цілі Організації Українських Націоналістів та шляхи і методи їх досягнення.
33. Чому українська Повстанська Армія та збройне підпілля ОУН змогли боротися до середини 50-х років?
34. В чому проявлялася і які наслідки мала політика русифікації в Україні?
35. Чим відрізнявся дисидентський рух і рух шістдесятників від національно-визвольного руху другої половини 40-х – першої половини 50-х років?

36.3 якими проблемами політичного, соціально-економічного та духовно-культурного розвитку зіткнулася незалежна Україна?

37.Охарактеризуйте зовнішньополітичний курс незалежної України.

10. Методи навчання

Лекції із використанням відеоматеріалів, інтерактивних методик, логічних методів, робота з науковою літературою

Словесні, наочні, практичні; евристичний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

11. Методи контролю

Поточний контроль – відповіді та доповнення на семінарських заняттях, написання рефератів, самостійна робота, склад-презентації; проміжний контроль – написання модульних контрольних робіт, підсумковий контроль – іспит.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Змістовий модуль №1 Історія української культури	Змістовий модуль № 2 Історія України	
T.1-T8	T.1-T11.	100
50	50	

T. – теми змістових модулів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ

Модулі	Змістові модулі	Поточний контроль		Модульний контроль	Самостійна, індивідуальна, наукова робота
		Теми	Бали		
МОДУЛЬ 1	ЗМ 1	T1-T4	20	25	5
	ЗМ 2	T5-T7			
	<i>Разом</i>		<i>20</i>	<i>25</i>	<i>5</i>
<i>Разом за модулем 1</i>			<i>50</i>		
<i>Разом за модулем 2*</i>			<i>50</i>		
ВСЬОГО за модулями			50*		
<i>Підсумковий контроль (екзамен)</i>			<i>50**</i>		
СУМА БАЛІВ			100		

* - розраховується як середньоарифметичне значення в залежності від кількості передбачених модулів:

$$\text{ВСЬОГО за модулями} = \frac{\text{Разом за модулем 1} + \text{Разом за модулем 2}}{2}$$

** - до складання підсумкового контролю допускають студенти, які успішно виконали навчальний план і отримали не менше 18 балів по кожному із модулів.

* Розподіл балів (Історія України)

Модуль	I модуль	II модуль
семінарське заняття (відповіді, доповнення, повідомлення, тести)*	0-2 б. (8x2=16 б.)	0-1.5 б. (7x2=14 б.)
реферат (презентація)	0-4б.	0-4б.
К. М. К. Р.	0-6 б.	0-6 б.
	26б.	24б.

Якщо студент отримав менше 18 балів (хоча б з одного модуля) він не допускається до підсумкового (семестрового) контролю доки не ліквідує поточну модульну заборгованість.

У випадку отримання менше 61 балу за результатами семестрового контролю, студент здійснює обов'язкове перескладання екзамену.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	не зараховано
35-60	FX	незадовільно	
0-34	F		

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Історія української культури».
2. Українська та зарубіжна культура. Розділ I: Теоретичні основи культури. Конспект лекцій для студентів I курсу. – Львів, 2001. – 48 с. Розділ II: Стародавня культура. Конспект лекцій для студентів I курсу. – Львів, 2001. – 84 с. Розділ III: Культура Середньовіччя. Конспект лекцій для студентів I курсу. – Львів, 2002. – 68 с.
3. ДеКАленДар. Перелік визначних дат історії та культури України/ Авторський проект, упоряд. Олени Падовської. — Львів: «Сполом», 2006. — 166 с.
4. Полянський О. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неісторичних спец. ВНЗ]/ Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 468 с .
5. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть XVIII – середина XIX ст. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 192 с.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія культури: Навч.посіб./ Наук. ред. В.М.Шейко.— К.: Кондор, 2004.— ч.ІІ: Історія української культури. — С.519-763.
2. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX — XXI ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. — Ужгород: Гражда, 2009. — 432 с.
3. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Тези про місце і роль в національному відродженні України. – Дрогобич, 1994. – 218 с.
4. Історія української культури /За заг. ред. І.Крип'якевича.— К.: Либідь, 1994.—650 с.
5. Історія української та зарубіжної культури. Навч.посіб./ С.М.Клапчук, В.Ф.Остафійчук, Ю.А.Горбань та ін. — К.: Знання-Прес, 2002. - С.235-248; 283-290; 305-312; 331-337.

6. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 584 с. — С.238-580.
7. Маланюк Є. Книга спостережень. Від кобзаря до нації. Студії і роздуми. – К.: “АТІКА”, 1995. – 236 с.
8. Огієнко Іван. Українська культура / Упоряд., авт. передмови та коментарів М.С.Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 2001. – 342 с.
9. Сверстюк Є. На святі надій: Вибране.— К.: Наша віра, 1999.— 780 с.
10. Семчишин М. Тисяча років української культури.— К., АТ «Друга рука», 1993.— 550с.
11. Січинський В. Чужинці про Україну. Вибір з описів подорожей по Україні та ін. писань чужинців про Україну за десять століть — К.: Довіра.—255 с.
12. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник /Авт. Н.Я.Горбач та ін.— Львів: Каменярь, 1992.— 166с.
13. Українська культура: Лекції за ред. Д.Антоновича.— К.: Либідь, 1993.— 558с.
14. Українська художня культура. Навч. посіб./За ред.І.Ф.Ляшенка. — К.: Либідь, 1996. - 416 с.
15. Художня культура України: Навч.посіб./ Л.М.Масол, С.А.Ничкало, Г.І.Веселовська, О.І.Онiщенко: За заг.ред. Л.М.Масол. — К.: Вища шк., 2006. — 239 с.
16. Шейко В.М., Білоцерківський В.Я. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – К.: Знання, 2009. – 413 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
17. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: Навч. посібник / Наук. ред. В.М. Шейко. – К.: Кондор, 2010. – 264 с.

Додаткова

1. Гіптерс З.В. Культурологічний словник-довідник. — К.: ВД «Професіонал», 2006.— 328 с.
2. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у 2-х т./ Я.П. Запаско (керівник авт.кол.). — Львів: Афіша, 2000. — Т.1. А-К. — 364 с, — 316 іл.; Т.2. К-Я. — 400 с, — 279 іл.
3. Дзюба О.М., Павленко Г.І. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (Х-ХУП ст.): Посібник-довідник. К.: «АртЕк», 1998.— 200 с.
4. Енциклопедія Українознавства: Загальна частина: (В 3 т.).— Перевидання в Україні.— К., 1994.— 400 с. Енциклопедія Українознавства. Словникова частина: В 10 т./ За ред. д-ра В.Кубійовича.— Перевидання в Україні.—Львів: В-во НТШ, 1993-1997.
5. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. — К.: Довіра, 2006. — 703 с.
6. Історія українського мистецтва (Гол. ред. М.П.Бажан): У 6 т.— К., 1966-1970.
7. Історія української культури: У 5-ти т. /Голов. ред. Патон Б.Є. — К.: Наук. думка, 2001.
8. Корінний М.М., Потапов Г.Г., Шевченко В.С., Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. — К.: Україна, 2000.
9. Крип'якевич І.П. Історичні проходи по Львові/ Авт. передм. Я.Д.Ісаєвич, Упоряд Б.З.Якимович. – Львів: Каменярь, 1991. – 167 с.: іл.
10. Митці України: Енцикл. довідник /За ред. А.В.Кудрицького.— К.: УЕ, 1992.— 848 с.
11. Муха А.І. Композитори України та української діаспори: Довідник. — К.: Муз. Україна, 2004. — 352 с.
12. Сліпушко О.М. Україна. Енциклопедичний словник. — К.: Аконіт, 2008. — 768 с.

13. Словник українського сакрального мистецтва/ За науковою ред. Чл. кор. АМУ М. Станкевича. — Львів, 2006. — 288 с.
14. Тарас Шевченко. Усі тв. в одному т. — К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2006. - 824 с.
15. Універсальний український ілюстрований енциклопедичний словник (Голов. ред. М. Попович).—К.: Ірина, 1999.— 1568 с.
16. Храми Львова: Фотоальбом/ Авт. ідеї та світлини Любомир Крися, Богдан Салагай; авт. тексту Іван Петрів; Христина Саноцька. — Львів: Астрон, 2000. — 176 с.

модуль II

Основна

1. Аркас М. Історія України-Русі / М. Аркас. — Одеса : Маяк, 1994. — 392 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. — 3-тє вид., доп. — К.: Академвидав, 2006. — 688 с. (Альма-матер).
3. Верстюк В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник / В. Верстюк, О. Дзюба, В. Репринцев. — К.: Наукова думка, 1995. — 688 с.
4. Гусев В. І. Історія України: навч. посіб. / В. І. Гусев, Ю. О. Калінцев, С. В. Кульчицький — К.: Вища школа, 2003. — 431 с.
5. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Я. Грицак. — К.: Генеза, 2000. — 360 с.
6. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. — К.: Наукова думка, 1991.
7. Давня історія України: в 3 т. — К.: Наукова думка, 1997-2000.
8. Довідник з історії України. А-Я / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста; Ін-т істор. досліджень ЛНУ ім. І. Франка. — 2-ге вид., допрац. і доп. — К.: Генеза, 2001. — 1136 с.
9. Дорошенко Д. Нарис історії України: у 2 т. — К., 1991.
10. Жуковський А. Нарис історії України / А. Жуковський, О. Субтельний. — Львів, 1992. — 230 с.
11. Екельчик С. История Украины: становление современной нации / С. Екельчик. — К., 2010.
12. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. — К.: Наукова думка, 2005.
13. Єфименко О. Історія України та її народу / О. Єфименко; [пер. з рос. В. Д. Калити]. — К.: Мистецтво, 1992. — 256 с.
14. Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. — К.: Видавничий центр «Академія», 2002 — 480 с. (Альма-матер).
15. Історія України / за ред. В. Смолія. — 3-тє вид., доп. й перероб. - К.: Альтернативи, 2002. — 471 с.
16. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. — Вид.4-тє. — Львів: Світ, 2003. — 520 с.
17. Історія України: навч. - метод. посіб. для семінар. занять / В.М. Литвин, А.Г. Слісаренко, В.Ф. Колесник [та ін.]. — К.: Знання-Прес, 2006. — 460 с.
18. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / уклад., комент. В. Ю. Короля — К., 2002. — 448 с. (Альма-матер).
19. Історія українського козацтва: Нариси: у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. — К.: Києво-Могилянська академія, 2006. — Т. 1. — 800 с.; — 2007. — Т. 2. — 724 с.
20. Касьянов Г. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. Касьянов. — К.: Наш час, 2008. — 432 с.
21. Король В. Історія України: навч. посібник / В. Король. — 2-ге вид., доп. — К.: В.Ц.: «Академія», 2008. — 496 с. (Альма-матер)
22. Котляр М. Довідник з історії України / В. Котляр, С. Кульчицький. — К., 1996. — 240 с.

23. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – Львів: Світ, 1992. – 520 с. – («Пам'ятки історичної думки України»).
24. Магочій Павло-Роберт. Історія України / Павло-Роберт Магочій. – К.: Критика, 2007. – 640 с.
25. Мицик Ю. Історія України: навч. посіб. для старшокласників / Ю. Мицик, О. Бажан, В. Власов. – К., 2005. – 576 с.
26. Мороз В. Я. Україна у двадцятому столітті. Етап перший. 1900-1920 рр. / В. Я. Мороз. – Львів: Ліга-Прес, 2005. – 656 с.
27. Новий довідник: Історія України / упоряд. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О. Іванюк. – 2-ге вид. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2006. – 736 с.
28. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422с.
29. Панченко П. П. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: навч. посіб. / П.П. Панченко, Н.П. Барановська, С.С. Падалка [та ін.]; за заг. ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
30. Пасічник М. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. / М. Пасічник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 735 с.
31. Полонська-Василенко Н. Історія України: у 2 т. – К.: Либідь, 1992.
32. Савченко Н. Історія України: модульний курс: навч. посіб. / Н. Савченко, М. Подольський – К., 2006. – 544 с.
33. Світлична В. Історія України: навч. посіб. / В. Світлична – 4-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.
34. Субтельний О. Україна: історія / О. Субтельний; [пер. з англ. В. Шевчука]. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 1993. – 720 с.
35. Україна крізь віки: у 15 т. / НАН України; Ін-т історії України НАН України. – К., 1998–1999.
36. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.

Додаткова

1. Антонович В. Б. Про козацькі часи на Україні / В. Б. Антонович. – К.: Дніпро, 1991. – 238 с.
2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953: суспільно політичний та правовий аналіз: у 2 кн. – К., 1994. – Кн. 1. – 432 с.; Кн. 2. – 688 с.
3. Брайчевський М. Конспект з історії України / М. Брайчевський. – К.: Знання, 1991. – 204 с.
4. Вацеба О. М. Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні / О. М. Вацеба. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. – 232 с.
5. Видатні постаті в історії України ІХ–ХІХ ст. : Короткі біограф. нариси. Історичні та худож. портрети / В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин [та ін.]. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.
6. Голод 1921–1923 років в Україні. Збірник документів і матеріалів – К.: Наукова думка, 1993. – 240 с.
7. Голодомор 1932–1933 років в Україні: документи і матеріали / упор. Р. Я. Пиріг; НАН України, Ін-т історії України. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 1128 с.
8. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст.: нариси політичної історії / Т. Гунчак. – К.: Либідь, 1993. – 288 с.
9. Даниленко В., Сталінізм на Україні (20–30-ті роки) / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.

10. Дві Русі / за заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Факт, 2003. – 496 с. – (Бібліотека газети «День»).
11. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В. А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін]. – К.: Наукова думка, 2005.
12. Енциклопедія українознавства. Словникова частина: У 10 т. – Львів, 1993–2001.
13. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: у 3 т. – К., 1994–1995.
14. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. Іванченко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 624 с.
15. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / редкол. В.М.Литвин [та ін.]; ред. Л. О.Біда. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.
16. Історія України в особах: Литовсько-Польська доба / О. Дзюба, М. Довбищенко, О. Русина [та ін.]. – К.: Україна, 1997. – 272 с.
17. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів і матеріалів / за заг. ред. А.П. Коцура, Н.В. Терес. – Київ -Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 1100 с.
18. Історія української культури: в 5-ти т. – Т. 1-3. – К.: Наукова думка, 2001.
19. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-х – 30-х років: соціальний портрет та історична доля / Г. Касьянов. – К., 1992. – 176 с.
20. Касьянов Г. Сталінізм і українська інтелігенція (20–30-ті рр.) Г. Касьянов, В. Даниленко. – К.: Наукова думка, 1991. – 96 с.
21. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в Русі Опору 1960–80-х років / Г. Касьянов. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
22. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919–1928) / С. Кульчицький. – К., 1996. – 508 с.
23. Косик В. Україна і Німеччина в Другій світовій війні / В. Косик. – Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993. – 660 с.
24. Костюк Г. Сталінізм в Україні: Генеза і наслідки: Дослідження і спостереження сучасника / Г. Костюк; [пер. з англ.]. – К.: Смолоскип, 1995. – 508 с.
25. Котляр М. Ф. Історія України в особах: Давньоруська держава / М. Ф. Котляр. - К.: Україна, 1996. – 240 с.
26. Організація Українських націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / НАН України; Ін-т історії України; С.В. Кульчицький. – К.: Наукова думка, 2005. – 495 с.
27. Петровський В.В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В.В Петровський, Л.О. Радченко, В.І. Семененко. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2007. – 592 с.
28. Політична історія України ХХ ст.: У 6 т. / НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень; І.Ф.Курас, Ю.І.Шаповал, Ю. А. Левенець [та ін.]. – К.: Генеза, 2002-2003.
29. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ – ХХ ст. Історичні нариси / Д. В. Архієрейський, О. Г. Бажан, С. І. Білокін та ін. – К.: Наукова думка, 2002. – 952 с.
30. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918 / О. Полянський. – Тернопіль: Джура, 1998. – 52 с.
31. Полянський О. Історичні силуети / О. Полянський. – Тернопіль: ЛПЛЕЯ, 1998. – 128 с.

32. Полянський О. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неісторичних спец. ВНЗ]/ Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 468 с .
33. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть XVIII – середина XIX ст. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 192 с.
34. Полянський О. Армія нескорених. До 60-річчя УПА / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 48 с.
35. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939рр. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.
36. Попович Мирослав. Червоне століття / Мирослав Попович. – К.: АртЕк, 2005. – 888 с.
37. Потоцький В. П. Хто є хто в українській історії / В. П. Потоцький. – Х.: ВД «ШКОЛА», 210. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії)..
38. Реєнт О. Усі гетьмани України: Легенди, міфи, біографії / О. Реєнт. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с. – (Історичне досє).
39. Реєнт О. Україна між світовими війнами (1914-1939). Події. Люди. Документи: Нариси історії: навч. посіб. / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – К.: Школа, 2004. – 544 с.
40. Реєнт О. Україна в імперську добу (XIX – поч. XX ст.) / О. Реєнт. – К., 2003. – 340 с.
41. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 604 с.
42. Рубльов О. Сталінщина і доля західноукраїнської інтелігенції. 20–50-ті рр. XX ст. / О. Рубльов, Ю. Черченко. – К.: Наукова думка, 1994. – 350 с.
43. Рух Опору в Україні: 1960-1990. Енциклопедичний довідник / [передм. Осипа Зінкевича, Олесь Обертаса]. – К.: Смолоскип, 2010. – 804 с.
44. Семененко В. І. Хто такі українці? Що таке Україна? / В. І. Семененко. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2010. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії).
45. Смолій В. А. Українська державна ідея. Проблеми формування еволюції, реалізації / В.А. Смолій, В.С. Степанков. – К.: Альтернативи, 1997. – 366 с.
46. Трофим'як Б. Гімнастично-спортивні організації в національно-визвольному русі Галичини / Б. Трофим'як. – Тернопіль, 2001. – 694 с.
47. Трофим'як Б. Фізичне виховання і спортивний рух у Західній Україні (з початку 30-х років XIX ст. до 1939 р.): навч. посібник / Б. Трофим'як. – К.: ІЗМН, 1997. – 424 с.
48. Україна Incognita / за заг. ред. Л. Івшиної. – 4-те вид., стереотип. – К.: Укр. прес-група, 2005. – 397 с. – (Бібліотека газети «День»).

14.1. Інформаційні ресурси

Бібліотеки:

Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів, вул. Костюшка, 11.

Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН, м. Львів, вул. Стефаника, 2.

Інтернет:

www.history.org.ua

Інститут історії Національної Академії наук
України

www.nbu.gov.ua	Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
www.memory.gov.ua	Український інститут національної пам'яті
history.vn.ua	Книги та підручники з історії України та всесвітньої історії
www.http://www.thehistorynet.com	Інформація з всесвітньої історії (англомовний сайт)
www.nsta.org	NSTA (Британське наукове співтовариство вчителів)
www.cossackdom.com	Історія українського козацтва
www.prostir.museum	Музейний простір України

15. Екзаменаційні вимоги

1. Формування людської цивілізації на території України. Періодизація первісного суспільства.
2. Перші етнічні утворення на території України: кіммерійці, скіфи, сармати, готи, гуни.
3. Походження слов'ян: венеди, анти, склавини. Їх розселення, заняття, суспільний устрій, побут, звичаї.
4. Походження українського народу та ставлення його державності. Етнонім «Україна». Національна символіка.
5. Виникнення та становлення давньоруської держави. Заснування Києва. Походження топоніма «Русь». Норманська та антинорманська теорії. Аскольд і Дир.
6. Внутрішня та зовнішня політика князів: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава, Володимира, Ярослава.
7. Хрещення Русі та його історичне значення.
8. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі.
9. Політична роздробленість Київської Русі: причини та наслідки.
10. Утворення та розвиток Галицько-Волинського князівства і його роль в історії української державності. Данило Галицький.
11. Загарбання українських земель іноземними державами в XIV–XVI ст. Кревська (1385) та Люблінська (1569) унії.
12. Політичне, соціально-економічне становище та духовно-культурний розвиток українських земель в XIV – XVI ст. Берестейська (1596) унія.
13. Утворення Запорозької Січі. Запорозька Січ – як військова, господарська та державна організація. Дмитро Байда-Вишневецький.
14. Українське козацтво у міжнародних відносинах XVI – середини XVII ст. Петро Конашевич-Сагайдачний.
15. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.
16. Причини, характер, і періодизація Української національної революції середини XVII ст. Богдан Хмельницький.
17. Військові дії у 1648–1653 рр. Зборівський та Білоцерківський мирні договори.
18. Утворення Української гетьманської козацької держави середини XVII ст. Її політичний та адміністративно-територіальний устрій, економічні відносини.
19. Переяславська угода та Березневі статті (1654) і їх наслідки для України.
20. Україна в другій половині XVII ст.: доба Руїни.
21. Гетьман Іван Мазепа, його внутрішня і зовнішня політика та роль в історії України.
22. Колоніальна політика Російської імперії щодо України в першій половині XVIII ст. Пилип Орлик, Павло Полуботок.
23. Україна у другій половині XVIII ст. Кирило Розумовський.

24. Ліквідація російським самодержавством Гетьманщини та Запорозької Січі. Петро Калнишевський.
25. Соціальні рухи в Україні: гайдамацтво, Коліївщина, опришківство.
26. Україна в російсько-турецьких війнах другої половини XVIII ст. – першої половини XIX ст.
27. Поділи Польщі та їх вплив на територіальні зміни в Україні в другій половині XVIII ст.
28. Політичне становище та соціально-економічний розвиток України у складі Російської імперії та Австрійської монархії наприкінці XVIII ст. – першій половині XIX ст.
29. Національне відродження в Україні в першій чверті XIXст. Масонський та декабристський рухи.
30. Кирило-Мефодіївське товариство в історії суспільно-політичного руху та культури України.
31. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху та культури України.
32. Західноукраїнські землі в Європейській демократичній революції 1848 року.
33. Особливості політичного та соціально-економічного розвитку українських земель у складі Російської та Австро-Угорської імперій у другій половині XIXст.
34. Виникнення, програмні документи та діяльність українських політичних партій наприкінці XIX – на початку XX ст.
35. Революційні події 1905–1907рр. в Україні.
36. Україна у Першій світовій війні.
37. Створення, бойовий шлях та культурно–освітня діяльність Українських Січових Стрільців.
38. Причини, характер та періодизація другої Української національної революції початку XX ст.
39. Утворення Української Центральної Ради, її національний, соціальний і партійний склад та програма. Михайло Грушевський.
40. Утворення Генерального секретаріату, його діяльність. Володимир Винниченко.
41. Універсали Центральної Ради та проблеми розбудови Української держави. Проголошення Української Народної Республіки.
42. Проголошення та спроби встановлення радянської влади більшовиками. Перша війна радянської Росії проти УНР. Героїзм і трагедія Крут.
43. Берестейський мирний договір УНР з Центральними державами: досягнення і прорахунки.
44. Гетьманський переворот і прихід до влади Павла Скоропадського. Утворення гетьманського уряду, його склад і програмні документи.
45. Внутрішня і зовнішня політика Гетьманської держави Павла Скоропадського.
46. Прихід до влади Директорії, її склад, соціально-економічна та політична програма.
47. Друга війна радянської Росії проти УНР. Утвердження радянської влади в Україні. Симон Петлюра.
48. Листопадова національно-демократична революція (1918) та виникнення Західно-Української Народної Республіки. Євген Петрушевич.
49. Польсько-українська війна 1918–1919рр. Кость Левицький.
50. Акт злуки УНР та ЗУНР (1919), проблеми соборності України.
51. Причини поразки та уроки Другої української національної революції 1917–1921рр.
52. Внутрішнє і міжнародне становище України після поразки національно-визвольних змагань 1917–1921рр. Черговий перерозподіл українських земель іноземними державами.
53. Вхідження УСРР до складу СРСР. Обмеження суверенітету республіки.
54. Політика українізації, її суть та наслідки.

55. Індустріалізація в УСРР: завдання, характерні ознаки та прорахунки.
56. Колективізація в УСРР: причини і наслідки.
57. Голодомор 1932–1933рр. — геноцид українського народу.
58. Масові політичні репресії 20–30-х років більшовицького режиму в УСРР.
59. Політичне, соціально-економічне та духовно-культурне становище західноукраїнських земель у міжвоєнний період (1921–1938).
60. Створення та боротьба Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів. Євген Коновалець.
61. Карпатська Україна в 1938–1939рр. Августин Волошин.
62. Пакт Молотова-Ріббентропа та його вплив на розв'язання Другої світової війни.
63. Входження західноукраїнських земель до складу СРСР та УРСР. Радянізація. Масові репресії радянського режиму на західноукраїнських землях у 1939–1941рр.
64. Німецько-радянська війна 1941–1945рр. й Україна. Поразки Червоної армії й окупація України гітлерівською Німеччина.
65. Створення та боротьба Української Повстанської Армії. Роман Шухевич — «Тарас Чупринка».
66. Акт відновлення Української державності (30 червня 1941р.). Степан Бандера.
67. Завершення та наслідки Другої світової війни для України.
68. УРСР у повоєнні роки (1945–1955): відбудова народного господарства, голод 1946–1947 рр., зовнішньополітична діяльність.
69. Радянізація західних областей УРСР (1945–1955). Ліквідація УГКЦ. Продовження боротьби ОУН та УПА.
70. УРСР в період десталінізації (1956–1964). «Хрущовська відлига». Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичне життя.
71. УРСР в роки «Брежнєвського застою» (1964–1985). Сповільнення темпів економічного розвитку. Політика русифікації. Петро Шелест та Володимир Щербицький.
72. «Горбачовська перебудова» та її вплив на суспільно-політичні та економічні процеси в Україні. Активізація національного руху. Створення та діяльність НРУ. В'ячеслав Чорновіл.
73. Проблеми розбудови української держави на сучасному етапі.
74. Поняття національної культури, її особливості та місце у світовій культурі.
75. Особливості становлення, основні етапи розвитку та напрями укр. музичного мистецтва.
76. Сучасний теле-радіопростір і його вплив на культурну ситуацію в Україні.
77. Модернізм і постмодернізм української культури в контексті світового культурного процесу.
78. Масова та елітарна культура України в контексті сучасності.
79. Місце укр. національної культури в світовому та європейському цивілізаційному процесі.
80. Актуальні проблеми розвитку української культури на межі ХХ-ХХІ століть.
81. Духовна культура України та її особливості: національна символіка, усна народна творчість, билини, думи; козацькі, стрілецькі та пісні УПА.
82. Культура української діаспори.
83. Літературний процес в Україні в добу тоталітаризму.
84. Українська періодика: зародження, становлення та сучасний стан.
85. Мова та культура: проблеми двомовності (білінгвізму) та суржиків.
86. Культурне меценатство в Україні: від І. Мазепи до П. Яцика.
87. Українське бароко як феномен національно-культурної творчості.
88. Давньоруське літописання: «Повість минулих літ», Київський, Галицько-Волинський літопис.

89. Козацьке літописання: Літописи Густинський, Самійла Величка, Григорія Граб'янки.
90. Полемічна література: творчість І. Вишенського, М. Смотрицького.
91. Місце і роль християнства у становленні та розвитку української культури.
92. Релігія у житті українського народу.
93. Братства та їх роль у розвитку української культури.
94. Острозька та Києво-Могилянська академії, їх місце та роль в історії України.
95. «Просвіта», НТШ, «Рідна школа» та їх роль у розвитку української культури.
96. Концепція укр. культурно-історичного процесу у працях М.Костомарова, П.Куліша, Т.Шевченка.
97. Концепція укр. культурно-історичного процесу у працях І.Нечуя-Левицького, М.Драгоманова, Б.Грінченка.
98. Концепція укр. культурно-історичного процесу у працях Грушевського та Франка.
99. Українська культурологічна думка першої пол. ХХ ст.: Д.Антонович, І.Огієнко, Є.Маланюк.
100. Концепція укр. культурно-історичного процесу М. Хвильового та О. Шумського.
101. Концепція укр. культурно-історичного процесу у працях Є.Сверстюка, В.Шевчука, І.Дзюби.
102. Романтизм і реалізм в українській літературі ХІХ ст.: творчість «Руської трійці», Г. Квітки-Основ'яненка, П. Гулака-Артемівського.
103. Публіцистична і літературна творчість шістдесятників: Л. Костенко, В. Симоненко, В. Стус.
104. Особливості становлення та розвитку українського музичного мистецтва кінця ХVІІІ ст.: творчість М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя.
105. Національна музична культура України у ХІХ – на поч. ХХ ст.: творчість С. Гулака-Артемівського, М. Лисенка, К. Стеценка, М. Леонтовича, О. Кошиця.
106. Українська скульптура: творчість Г. Пінзеля, О. Архипенка, І. Кавалерідзе.
107. Українська архітектура: І. Григорович-Барський, В. Кричевський, І. Левинського.
108. Українське образотворче мистецтво: на прикладі творчості І. Труша, О. Новаківського, Т. Яблонської, М. Приймаченко, К. Білокур.
109. Українські церковні діячі й розвиток національної культури: П.Могила, А. Шептицький, І.Огієнко (Митрополит Іларіон), Й.Сліпий.